

**A KÚRIA**  
**mint felülvizsgálati bíróság**

*Gfv.VII.30.167/2015/8.szám*

*A Kúria mint felülvizsgálati bíróság a Kerekes és Társai Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr.Ölveczky István ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felperesnek a Dr. Nagy Gábor László Ügyvédi Iroda ügyintéző: dr. Nagy Gábor László ügyvéd által képviselt alperes ellen szerződés semmisségének megállapítása iránt a Fővárosi Törvényszéken 20.P.23.027/2011. számon indult és a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.20.353/2013/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a jogerős ítélet ellen az alperes részéről előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson - meghozta a következő*

*í t é l e t e t :*

*A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálati kérelemmel támadott rendelkezését - a perköltségre is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és e körben az elsőfokú bíróság 16. sorszámú, keresetet elutasító ítéleti rendelkezését helybenhagyja.*

*Kötelezi a felpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg az alperesnek 15 napon belül 5.435.000 (ötmillió-négyszázharmincötezer) Ft együttes másodfokú- és felülvizsgálati eljárási költséget.*

*Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.*

## I n d o k o l á s

A felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából lényeges tényállás szerint az alperes mint hitelező és a felperesek mint adósok 2008. október 29-én deviza alapú kölcsönszerződést kötöttek. E szerződés alapján az alperes 159.127,78 svájci franknak megfelelő 27.000.000 Ft kölcsönt nyújtott a felpereseknek, akik vállalták, hogy 180 hónap alatt a szerződésben rögzített feltételekkel azt visszafizetik. A szerződés részét képező alperesi üzletszabályzat III/5/5. pontja rögzítette, hogy az adós köteles viselni a forint/deviza átváltásból eredő minden veszteséget és az árfolyam változásából eredő minden kockázatot. A szerződés, valamint az üzletszabályzat több rendelkezése is feljogosította az alperest a kölcsönszerződés egyoldalú módosítására. Az alperes a felperesek teljesítésének elmaradása miatt 2010. május 31. napjára felmondta a kölcsönszerződést.

A felperesek keresetükben a kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítását kérték. Arra hivatkoztak, hogy a kölcsön folyósítása során svájci frank forintra történő átváltására nem került sor, ennek ellenére az alperes elszámolta az átváltás árkülönbözetét. Álláspontjuk szerint a szerződés ezért jóerkölsbe ütközik, uzsorásnak is minősül, valamint egyes rendelkezései jogszabályba ütköznek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Megítélése szerint sem a perbeli szerződés, sem annak hivatkozott pontjai nem minősülnek érvénytelennek a felperesek által hivatkozott okokból.

A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és megállapította, hogy a perbeli kölcsönszerződés érvénytelen. Megállapította továbbá, hogy az üzletszabályzat, illetve a kölcsönszerződés egyes pontjaiban szereplő kikötések tisztességtelenek.

Kifejtette, a perbeli kölcsönszerződés nem minősül uzsorásnak, sem lehetetlen szolgáltatásra irányulónak, illetve jogszabályba ütközőnek. A szerződés azonban az árfolyamváltozás kockázatát felső értékhatár meghatározása nélkül, korlátlanul az adósra hárítja, ezáltal az alperes javára jelentős mértékben megbontja a szerződő felek érdekegyensúlyát, ami nem egyeztethető össze a társadalom

általános értékítéletével, általános erkölcsi normát sért. emiatt nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközik és a Ptk. 200. § (2) bekezdés második mondata alapján semmis. Az ítéletben megjelölt ÁSZF rendelkezéseket tisztességtelennek találta, hivatkozva többek között a 2/2012.(XII.10.) PK vélemény 6. pontjában írtakra.

A jogerős ítélet ellen benyújtott felülvizsgálati kérelmében az alperes a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Ezt később - a jogerős ítélet meghozatalát követően bekövetkezett jogszabályi változásokra, a 2014. évi XXXVIII. és XL. törvényekben előírt elszámolási kötelezettségre is tekintettel - akként módosította, hogy az egyes szerződési feltételek körében nem, hanem csak a jogerős ítéletnek a teljes szerződés érvénytelenségét megállapító rendelkezései tekintetében tartja fenn felülvizsgálati kérelmében írt jogi indokait. E szerint a teljes szerződés nem érvénytelen az árfolyam kockázat felperesekre történő terhelése miatt.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában fenntartását kérték. Többek között arra is hivatkoztak, hogy a szerződéskötéskor nem kaptak megfelelő tájékoztatást az árfolyamkockázat korlátlan jellegéről.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta és azt az abban hivatkozott indokok alapján jogszabálysértőnek találta.

A Kúria rögzíti, hogy a jogerős ítéletet a másodfokú bíróság a 6/2013. PJE határozat meghozatala előtt, 2013. december 12-én hirdette ki, így a másodfokú bíróság az abban kifejtetteket még nem tudta figyelembe venni. A Kúria ugyanakkor hangsúlyozza, hogy a jogerős ítélet meghozatalát követően megszületett PJE jelen ügyben alkalmazandó volt, mert az azt a jogértelmezést adja, mely meghozatalát megelőzően is a jogszabály helyes értelmezése volt (pl. Pfv.VI.21.286/2007.).

A másodfokú bíróság a Ptk. 200. § (2) bekezdésébe ütköző módon minősítette a perbeli kölcsönszerződést nyilvánvalóan jóerkölcsbe ütközőnek amiatt, hogy az árfolyamváltozás kockázatának felső határát a szerződés nem határozta meg. Ez a döntés ellentétes a 6/2013. PJE 1. és 2. pontjában kifejtett jogértelmezéssel, a perbeli szerződés tehát a fenti okból nem érvénytelen.

A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmében hivatkozott tájékoztatási kötelezettség megsértése nem volt a jelen eljárás tárgya, ezért azt az eljárt bíróságok nem vizsgálták, így a Kúria sem foglalhatott állást ebben a kérdésben. A 2/2014. PJE határozat 1. pontja egyébként is a tisztességtelenség és nem a jóerkölcsbe ütközés körében tartja vizsgálhatónak ezen kötelezettség esetleges megsértését.

Tekintettel arra, hogy az alperes felülvizsgálati kérelmét csak a jogerős ítéletnek a teljes szerződés érvénytelenségét megállapító rendelkezése vonatkozásában tartotta fenn, a felülvizsgálati eljárás tárgyát már nem képezte a jogerős ítéletnek a szerződés részleges érvénytelenségét megállapító rendelkezései.

A Kúria mindezekre figyelemmel a Pp. 275. § (4) bekezdése alapján a jogerős ítéletnek az egész szerződés érvénytelenségét megállapító rendelkezését hatályon kívül helyezte, e körben az elsőfokú bíróság ítéletének a keresetet elutasító rendelkezését helybenhagyta.

A Kúria ítélete alapján a felülvizsgálati- és a másodfokú eljárásban pervesztes felpereseket a Pp. 270. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pertárgy értékéhez, 27.000.000 Ft-hoz igazodó fellebbezési és felülvizsgálati eljárási illeték, valamint - a 32/2003.(VIII.22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján - a felperes jogi képviselője által ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenységgel arányban álló ügyvédi munkadíj megfizetésére, melyet 500.000 Ft-ban + ÁFA-ban, vagyis 635.000 Ft-ban állapított meg.

Budapest, 2015. október 6.

Dr. Vezekényi Ursula sk. a tanács elnöke, Dr. Osztovits András sk. előadó bíró, Dr. Pethőné dr. Kovács Ágnes sk. bíró